

Zittingsdocument

B8-0556/2018

4.12.2018

ONTWERPRESOLUTIE

ingediend overeenkomstig artikel 106, leden 2 en 3 en lid 4, onder c), van het Reglement

over het ontwerp van verordening van de Commissie tot wijziging van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad, wat de maximumgehalten aan residuen van acetamiprid in of op bepaalde producten betreft
(D58389/03 – 2018/2902(RPS))

Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

Bevoegde leden: Sylvie Goddyn, Michèle Rivasi, Frédérique Ries, Guillaume Balas, Younous Omarjee

Resolutie van het Europees Parlement over het ontwerp van verordening van de Commissie tot wijziging van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad, wat de maximumgehalten aan residuen van acetamiprid in of op bepaalde producten betreft (D58389/03 – 2018/2902(RPS))

Het Europees Parlement,

- gezien Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden¹,
 - gezien het ontwerp van verordening van de Commissie tot wijziging van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad, wat de maximumgehalten aan residuen van acetamiprid in of op bepaalde producten betreft (D058389/03),
 - gezien Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 23 februari 2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong en houdende wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad, en met name artikel 14, lid 1, onder a)²,
 - gezien de door de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) uitgevoerde gerichte evaluatie van bepaalde bestaande maximumresidugehalten die van belang zijn voor acetamiprid en de wijziging van de bestaande maximumresidugehalten voor tafelolijven, olijven voor oliewinning, gerst en haver, die op 16 mei 2018 is gepubliceerd³,
 - gezien het advies dat het Permanent Comité voor planten, dieren, levensmiddelen en diervoeders op 19 september 2018 heeft uitgebracht,
 - gezien artikel 5 bis, lid 3, onder b), van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁴,
 - gezien de ontwerp-resolutie van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid,
 - gezien artikel 106, leden 2 en 3 en lid 4, onder c), van zijn Reglement,
- A. overwegende dat acetamiprid een neonicotinoïden-insecticide is dat gericht is op een reeks insecten, waaronder bestuivers;

¹ PB L 309 van 24.11.2009, blz. 71.

² PB L 70 van 16.3.2005, blz. 1.

³ DOI:10.2903/j.efsa.2018.5262, EFSA Journal 2018;16(5):5262.

⁴ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

- B. overwegende dat neonicotinoïden, met inbegrip van acetamiprid, "systemische" insecticiden zijn, wat betekent dat zij op planten worden gespreid, die de chemische stoffen dan opnemen en over de hele plant en in het weefsel, het stuifmeel en de nectar verspreiden; overwegende dat insecten op twee verschillende manieren worden gedood door acetamiprid en andere systemisch werkende insecticiden: wanneer ze in contact komen met het pesticide, bijvoorbeeld wanneer ze ermee worden besproeid, en wanneer ze planten eten die aan het pesticide zijn blootgesteld;
- C. overwegende dat van neonicotinoïden bekend is dat ze wegens systemische translocatie uiterst giftig zijn voor honingbijen, en dat de Commissie er daarom drie verboden heeft;
- D. overwegende dat de EFSA op 21 september 2017 een positief advies heeft uitgebracht over de toxiciteit van neonicotinoïden;
- E. overwegende dat de EFSA op 28 februari 2018 actualiseringen van risicobeoordelingen heeft gepubliceerd voor drie neonicotinoïden – clothianidine, imidacloprid en thiamethoxam –, waarbij zij bevestigde dat de meeste vormen van gebruik van neonicotinoïden-pesticiden een risico vormen voor wilde bijen en honingbijen;
- F. overwegende dat acetamiprid een van de vijf neonicotinoïden is die in Frankrijk verboden zijn, naast thiacloprid en de drie neonicotinoïden die in de hele Unie verboden zijn;
- G. overwegende dat acetamiprid in het menselijk lichaam wordt omgezet en een derivaat produceert dat zich kan opstapelen (*N*-demethyl-acetamiprid), en dat de aanwezigheid daarvan in verband wordt gebracht met vergiftigingsverschijnselen¹;
- H. overwegende dat verscheidene recente studies uitwijzen dat acetamiprid hormoonontregelende eigenschappen bezit^{2, 3}, van invloed is op de ontwikkeling van het zenuwstelsel^{4, 5}, en neurotoxische⁶, genotoxische⁷ en immunotoxische⁸ effecten heeft;
- I. overwegende dat in artikel 191, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) het voorzorgsbeginsel is neergelegd als een van de

¹ Marfo, J. T., Fujioka, K., Ikenaka, Y., Nakayama, S. M. M., Mizukawa, H., Aoyama, Y., et al., 'Relationship between Urinary *N*-Desmethyl-Acetamiprid and Typical Symptoms including Neurological Findings: A Prevalence Case-Control Study', PLOS ONE 10(11): e0142172, 2015, <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0142172>

² Teramaya, H., et al., 'Effect of acetamiprid on the immature murine testes', 2018, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/30103633>

³ Kong, D., et al., 'Acetamiprid inhibits testosterone synthesis by affecting the mitochondrial function and cytoplasmic adenosine triphosphate production in rat Leydig cells', 2017, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28395332>

⁴ Kagawa, N. en Nagao, T., 'Neurodevelopmental toxicity in the mouse neocortex following prenatal exposure to acetamiprid', 2018, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/30047162>

⁵ Terayama, H., et al., 'Acetamiprid Accumulates in Different Amounts in Murine Brain Regions', 2016, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5086676/>

⁶ Çamlıca, Y., et al., 'Toxic effect of acetamiprid on *Rana ridibunda* sciatic nerve (electrophysiological and histopathological potential)', 2018, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29536770>

⁷ Şenyıldız, M., et al., 'Investigation of the genotoxic and cytotoxic effects of widely used neonicotinoid insecticides in HepG2 and SH-SY5Y cells', 2018, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29591886>

⁸ Marzouki, S., et al., 'Specific immune responses in mice following subchronic exposure to acetamiprid', 2017, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28843496>

grondbeginselen van de Unie;

- J. overwegende dat in artikel 168, lid 1, VWEU is bepaald dat "bij de bepaling en de uitvoering van elk beleid en elk optreden van de Unie een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid wordt verzekerd";
- K. overwegende dat Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad tot doel heeft een duurzaam gebruik van pesticiden in de Unie tot stand te brengen door de risico's en gevolgen van het gebruik van pesticiden voor de menselijke gezondheid en het milieu te beperken en door het gebruik van geïntegreerde gewasbescherming en alternatieve benaderingswijzen of technieken, zoals niet-chemische alternatieven voor pesticiden, te bevorderen;
- L. overwegende dat de Commissie de toelating van neonicotinoïden blijft voorstellen, hoewel ze heeft erkend dat er ernstige problemen bestaan¹ inzake de democratische legitimiteit van de besluitvorming met betrekking tot pesticiden en het gebruik ervan;
- M. overwegende dat het voorstel van de Commissie om de maximumresidugehalten voor acetamiprid te verhogen aanleiding dreigt te geven tot een nieuw geval van veronachtzaming van het voorzorgsbeginsel, gezien de aanhoudende twijfel over de gevolgen van acetamiprid voor de volksgezondheid en het milieu;
- N. overwegende dat uit de opmerkingen van de EFSA in verband met het verzoek om de maximumgehalten aan residuen van acetamiprid te verhogen voor tafelolijven en olijven die voor de productie van olijfolie bestemd zijn, blijkt dat er geen milieueffectbeoordeling is uitgevoerd, laat staan voor bestuivers;
- O. overwegende dat de conclusies van de EFSA in haar advies van 16 mei 2018 geformuleerd zijn op basis van theoretische overwegingen, met name wat de raming van de maximale dagelijkse inname betreft; overwegende dat de theoretische aard van een aantal aspecten van de analyse van de EFSA twijfel doet rijzen over de vraag in hoeverre zij kan bogen op empirische feiten en, bijgevolg, in hoeverre haar resultaten de werkelijkheid weergeven;
- P. overwegende dat de EFSA concludeert dat een verhoging van de maximumgehalten aan residuen van acetamiprid een "onwaarschijnlijk" risico voor de volksgezondheid inhoudt; overwegende dat deze slotsom echter nog enige waarschijnlijkheid impliceert

¹ Op 27 april 2018 hebben de vertegenwoordigers van de lidstaten in een permanent comité hun steun uitgesproken voor een Commissievoorstel om het gebruik van de drie neonicotinoïden imidacloprid, clothianidine en thiamethoxam verder te beperken, nadat een wetenschappelijke toetsing (<https://www.efsa.europa.eu/en/press/news/180228>) had uitgewezen dat het gebruik ervan buitenshuis schadelijk is voor bijen. De bescherming van bijen is voor de Commissie een belangrijk onderwerp omdat dit samenhangt met biodiversiteit, voedselproductie en het milieu. Op initiatief van voorzitter Juncker, voor wie dit een prioriteit is, besprak het college van commissarissen deze kwestie op 29 maart 2017. De overeengekomen beperkingen gingen verder dan de maatregelen die sinds 2013 van kracht waren. Alle gebruik van de drie stoffen buitenshuis werd verboden en de neonicotinoïden in kwestie waren alleen nog toegestaan in permanente kassen waar ze normaal gezien niet in contact komen met bijen. De commissaris voor Gezondheid en Voedselveiligheid, Vytenis Andriukaitis, was verheugd over de stemming en benadrukte dat "de Commissie deze maatregelen maanden geleden had voorgesteld, op basis van het wetenschappelijk advies van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid. De gezondheid van bijen blijft voor mij uiterst belangrijk omdat zij samenhangt met biodiversiteit, voedselproductie en het milieu".

en bijgevolg twijfel laat bestaan over de daadwerkelijke veiligheid van de nieuwe maximumresidugehalten;

- Q. overwegende dat de EFSA in haar advies van 16 mei 2018 aanbeveelt om de maximumresidugehalten voor tafelolijven en olijven voor oliewinning te verdrievoudigen, zoals te lezen staat in de overzichtstabel in bijlage I bij deze resolutie, maar geen behoorlijk bewijs levert dat dit geen risico voor het milieu en met name bestuivers met zich meebrengt;
- R. overwegende dat acetamiprid op grote schaal is gebruikt om de door de *Xylella fastidiosa*-bacterie veroorzaakte olijfbomenpest, die sinds 2013 in Zuid-Europa woedt, in te dammen door de strijd aan te binden met de overbrenger van de bacterie in plaats van met de bacterie zelf; overwegende dat er weliswaar geen remedie bekend is voor de getroffen bomen, maar dat er alternatieven bestaan om de verspreiding van de voor olijfbomen dodelijke *Xylella fastidiosa*-bacterie te bestrijden, zoals het gebruik van hyperspectrale en warmtecamera's om de ziekte op te sporen voordat de symptomen zichtbaar worden¹, het in quarantaine plaatsen van bomen, en het rooien van aangetaste bomen;
1. maakt bezwaar tegen de aanneming van het ontwerp van verordening van de Commissie;
 2. is van mening dat dit ontwerp van verordening van de Commissie de in Verordening (EG) nr. 396/2005 bedoelde uitvoeringsbevoegdheden te buiten gaat;
 3. is van mening dat het ontwerp van verordening van de Commissie niet verenigbaar is met het doel en de inhoud van Verordening (EG) nr. 396/2005;
 4. stelt vast dat het in de EU bestaande maximumgehalte aan residuen van acetamiprid voor tafelolijven en voor de productie van olijfolie bestemde olijven zal stijgen van 0,9 naar 3 mg/kg;
 5. stelt voor dat het in de EU geldende maximumgehalte aan residuen van acetamiprid voor tafelolijven en voor de productie van olijfolie bestemde olijven integendeel wordt verlaagd tot 0,5 mg/kg, zoals vermeld in de tabel in bijlage II;
 6. benadrukt dat een verhoging van het maximumresidugehalte tot 3 mg/kg zou betekenen dat er maar liefst viermaal meer acetamiprid op bomen en olijven kan worden gespreid;
 7. is van mening dat het besluit om acetamiprid te registreren niet te verantwoorden valt omdat er onvoldoende bewijs is dat dieren, de voedselveiligheid en bestuivers geen onaanvaardbare risico's lopen;
 8. is van mening dat de grotere toxiciteit voor bestuivers te wijten is aan een cocktaileffect² als gevolg van het gebruik van diverse pesticiden en insecticiden,

¹ 'Previsual symptoms of *Xylella fastidiosa* infection revealed in spectral plant-trait alterations', in *Nature Plants*, Vol. 4, blz. 432-439, 25 juni 2018, <https://www.nature.com/articles/s41477-018-0189-7>

² Traynor, K. S., Pettis, J. S., Tarry, D. R., Mullin, C. A., Frazier, J. L., Frazier, M., van Engelsdorp, D., 'In-hive Pesticide Exposome: Assessing risks to migratory honey bees from in-hive pesticide contamination in the

waaronder acetamiprid;

9. merkt op dat het gebruik van acetamiprid als pesticide tegen insecten bestuivers kan aantasten¹;
10. is van mening dat het ontwerp van verordening van de Commissie inhoudt dat de gehalten van acetamiprid in tafelolijven en olijven voor oliewinning in de toekomst mogelijk zullen toenemen;
11. is van oordeel dat de EFSA in haar advies geen rekening heeft gehouden met het risico voor de menselijke gezondheid en bijen; verzoekt de lidstaten en de EFSA om bij de beoordeling van aanvragen betreffende maximumresidugehalten meer waakzaamheid aan de dag te leggen wat de volksgezondheid en de gezondheid van bestuivers betreft;
12. verzoekt de Commissie haar ontwerp van verordening in te trekken;
13. verzoekt de Commissie op basis van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie een nieuw wetgevingsvoorstel in te dienen waarin het voorzorgsbeginsel in acht wordt genomen;
14. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

Eastern United States', in *Scientific Reports* 6, 15 september 2016, <http://www.nature.com/articles/srep33207>

¹ El Hassani, A. K., Dacher, M., Gary, V., Lambin, M., Gauthier, M., Armengaud, C., 'Effets sublétaux de l'Acétamipride et du Thiamethoxam sur le comportement de l'abeille (*Apis mellifera*)', 23 mei 2014, https://www.researchgate.net/publication/255636607_Effets_sublétaux_de_l%27Acétamipride_et_du_Thiamethoxam_sur_le_comportement_de_l%27abeille_Apis_mellifera

BIJLAGE I

**Gerichte toetsing van de bestaande maximumgehalten aan residuen van acetamiprid,
EFSA Journal**

B.4. Voorgestelde maximumresidugehalten (MRL's)				
Code- nummer (a)	Product	Bestaand in de EU geldend MRL (mg/kg)	Resultaat van de beoordeling	
			MRL (mg/kg)	Opmerking
Residudefinitie voor handhaving: acetamiprid				
1300010	Appelen	0,8	0,4	Er wordt een alternatief MRL voorgesteld (b)
1300020	Peren	0,8	0,4	Er wordt een alternatief MRL voorgesteld (b)
140030	Perziken	0,8	0,2	Er wordt een alternatief MRL voorgesteld (b)
242020	Sluitkolen	0,7	0,4	Er wordt een alternatief MRL voorgesteld (b)
243010	Chinese kool	1,5	-	Er kon geen alternatief MRL worden voorgesteld (c)
243020	Boerenkolen	1,5	-	Er kon geen alternatief MRL worden voorgesteld (c)
251020	Sla	3	1,5	Er wordt een alternatief MRL voorgesteld (b)
251030	Andijvie	1,5	0,4	Er wordt een voorlopig alternatief MRL voorgesteld (d)
252010	Spinazie	5	0,6	Er wordt een alternatief MRL voorgesteld (b)
252020	Postelein	3	0,6	Er wordt een alternatief MRL voorgesteld (b)
252030	Snijbiet	3	0,6	Er wordt een alternatief MRL voorgesteld (b)
270030	Bleekselderij	1,5	-	Er kon geen alternatief MRL worden voorgesteld (e)
161030	Tafelolijven	0,9	3	De voorgenomen nieuwe toepassingen in de EU

402010	Olijven voor oliewinning	0,9	3	berusten op voldoende gegevens en er is geen risico voor de consumenten vastgesteld
500010	Gerstkorrels	0,01*	0,05	
500050	Haverkorrels	0,01*	0,05	
-	Andere producten van plantaardige oorsprong	Zie Verordening 2017/626	Zie Verordening 2017/626	De bestaande MRL's kunnen behouden blijven (f)
Residudefini�tie voor handhaving: som van acetamiprid en <i>N</i> -demethyl-acetamiprid, uitgedrukt als acetamiprid				
-	Andere producten van dierlijke oorsprong	Zie Verordening 2017/626	Zie Verordening 2017/626	De bestaande MRL's kunnen behouden blijven (g)

MRL: Maximumresiduegehalte

* geeft aan dat het MRL is vastgesteld op de bepaalbaarheidsgrens

- a) Codenummer van het product zoals vermeld in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 396/2005.
- b) Het in de EU geldende MRL werd als mogelijk zorgwekkend bestempeld. De lidstaten hebben gegevens ingediend ter ondersteuning van een alternatief MRL en voor dat alternatief is geen risico voor de consumenten vastgesteld.
- c) Het in de EU geldende MRL werd als mogelijk zorgwekkend bestempeld. In de EU zijn momenteel geen toepassingen toegestaan waarvan een alternatief MRL kan worden afgeleid. De EFSA stelt voor om het MRL te verlagen tot de passende bepaalbaarheidsgrens en de desbetreffende vergunningen in de EU in te trekken.
- d) Het in de EU geldende MRL werd als mogelijk zorgwekkend bestempeld. De lidstaten hebben gegevens ingediend ter ondersteuning van een alternatief MRL en voor dat alternatief is geen risico voor de consumenten vastgesteld. Het afgeleide alternatieve MRL moet echter door overlegging van aanvullende gegevens worden bevestigd.
- e) Het in de EU geldende MRL werd als mogelijk zorgwekkend bestempeld. Er waren geen residuegegevens beschikbaar ter ondersteuning van de alternatieve goede landbouwpraktijken en er kan geen alternatief MRL worden afgeleid. De EFSA stelt voor om het MRL te verlagen tot de passende bepaalbaarheidsgrens en de desbetreffende vergunningen in de EU in te trekken.
- f) Het in de EU geldende MRL werd niet als mogelijk zorgwekkend bestempeld.
- g) Het in de EU geldende MRL werd niet als mogelijk zorgwekkend bestempeld. Bovendien zal de afschaffing van de meest kritische toepassingen bij boerenkool en appels en het voorgenomen gebruik bij gerst en haver naar verwachting geen invloed hebben op de voor vee berekende MRL's.

BIJLAGE II

Voorgestelde nieuwe MRL's

Codenummer	Product	In de EU geldend MRL (mg/kg)	Voorgesteld nieuw MRL (mg/kg)	Opmerking
161030	Tafelolijven	0,9	0,5	Er wordt een alternatief MRL voorgesteld
402010	Olijven voor oliewinning	0,9	0,5	Er wordt een alternatief MRL voorgesteld